

ringmärkningen vid

Falsterbo Fågelstation 2003

RINGING AT FALSTERBO BIRD OBSERVATORY 2003

Under 2003 ringmärktes 30 187 fåglar av 96 arter. Det är den fjärde bästa summan sedan 1980 (högst 1998: 37 286). Den årliga medelsumman (1983-1992) är 22 524 (1980-2002: 23 675).

De antalsmässigt största arterna var blåmes (17 101), rödhake (2 837), talgoxe (1 760) och rörsångare (1 292). De utgjorde 76% av den totala årssumman. Antalet blåmesar är det överlägset största antalet någonsin (tidigare högsta 12 112, 1996), och dominerade fångsten totalt under senhösten. Under sensommaren fortsatte fångsten av kentska tärnor m. m. vid Nabben, om än i lite mindre skala.

Denna rapport redovisar årets fångstsummor samt några kortfattade kommentarer till dessa, till återfynd som har rapporterats och till höstens invasion av blåmes.

MEDDELANDE NR 221 FRÅN FALSTERBO FÅGELSTATION

AV SOPHIE EHNBOOM, LENNART KARLSSON & GÖRAN WALINDER

ENLIGT DE STANDARDISERADE fångstrutiner som följts sedan 1980, bedrevs daglig fångst vid Fyren under både vår (21 mars–10 juni) och höst (21 juli–10 november), samt i vassarna på Södra Flommen (21 juli–30 september). Endast under dagar med ihållande nederbörd eller hård vind inställdes verksamheten. Den dagliga fångsttiden var, precis som tidigare, minst fyra timmar under våren och minst sex timmar under hösten från gryningen räknat. Som fångstredskap användes endast slöjnet (max. 20 på vardera lokalen).

I denna rapport behandlas endast data fr. o. m. 1980, om ej annat anges. I jämförelser mellan fångstsiffror från olika år avser uttrycken "medeltal", "normalt", "Mv" etc. tioårsmedeltalet 1983–92. Eventuella klockslag anges alltid i svensk normaltid.

Totalt ringmärktes 30 187 fåglar av 96 arter. Det är den fjärde högsta årssumman under de 24 åren med standardiserad fångst (min - max:

14 387 (1995) - 37 286 (1988)). Ungefär 97% av fåglarna märktes inom det standardiserade programmet. Av de övriga ringmärktes 103 fåglar av 12 arter på Nabben inom ett projekt för att fånga kentska tärnor, resten märktes på andra lokaler och/eller som boungar. Totalsummans fördelning på arter och säsonger redovisas i Appendix tillsammans med respektive medelvärden. Säsongssummorna från Fyren och Flommen är också direkt jämförbara med motsvarande uppgifter i ringmärkningsrapporterna för 1980-99, publicerade i ANSER 1981–99 och Fåglar i Skåne, publicerad 2000–03. Samtliga summer 1980–99, inklusive vissa korrigeringar, är publicerade av Karlsson m fl (2002).

FYREN 21 MARS – 10 JUNI

Under vårens standardiserade fångstprogram ringmärktes 2668 fåglar av 46 arter (Mv=4304). Det är den fjärde lägsta summan sedan 1980 och i klass med våarna 1993, 1995 och 2001. De

● TABELL 1. HÖGA OCH LÅGA SÄSONGSSUMMOR UNDER VÅREN

FYREN Exceptionellt höga eller låga säsongssummer för några arter våren 2003 (21 mars – 10 juni). Se även Appendix.

Some species showing exceptionally high or low seasonal totals in spring 2003 (Lighthouse Garden 21 March – 10 June). See also Appendix.

Höga säsongssummer/ High seasonal totals	2003	1983-92
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	63	55
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	1306	979
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	104	53
Hämspling <i>Carduelis cannabina</i>	31	16
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	9	2
Låga säsongssummer/ Low seasonal totals		
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	1	17
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	4	20
Rödstart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	22	99
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	69	120
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	29	72
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	19	71
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	24	64
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	407	1554
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	20	185
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	8	20
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	2	49
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	4	27
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	71	144
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	2	147

vanligaste arterna var rödhake (1306, Mv=979), lövsångare (407, Mv=1554), järnsparv (175, Mv=180) och gransångare (104, Mv=53). Förutom lövsångaren är det också dessa arter (av de talrikare) som visar positiva antal (Tabell 1). Gransångaren visar en fortsatt ökning, årets siffra är den högsta hittills. Alla övriga arter fångades i en- eller tvåsiffriga antal. Kungsfågeln har fortfarande inte hämtat sig efter de förra årets kraftiga nedgång och denna vårens antal (20) är ett exempel på en ovanligt låg summa jämfört med medelvärdet för vårsäsongerna, som är 185 och tidigare lägsta vårsumma, som är 52 (1988).

Antalet tropikflyttare är det lägsta under samtliga vårsäsonger med nya "bottenrekord" för bl.a. trädpiplärka (tangering), rödstjärt, ärtsångare (tangering), törnsångare, trädgårdssångare, svartvit flugsnappare och törnskata (tangering) (Tabell 1). Antalet lövsångare var tre fåglar från ny lägstanotering. För andra våren i rad fångades ingen buskskvätta och för fjärde våren av de senaste fem inte heller någon stenskvätta. Av alla tropikflyttare är det bara kärnsångaren (19, Mv=15) och rosenfink (9, Mv=2) som visar ett antal över medel. För en översikt av långsiktiga tendenser hänvisas till tabell i Falsterbonytt, Anser nr 3, 2003.

De högsta dagssummorna (Tabell 2) erhöles 14, 17 och 23-24 april. Under dessa dagar fång-

ades 1237 fåglar, vilket utgör 46% av säsongssumman. Den 23 april fångades 718 fåglar där rödhaken (502) dominerade, men antalet lövsångare (126) var högt för årstiden och antalet gransångare (41) den högsta dagssumman under våren. Brandkronad kungsfågel har sedan 1993 fångats varje vår, under 2003 fångades fyra, och den verkar fortsätta att öka. Andra ovanligare arter redovisas i Tabell 3.

FYREN 21 JULI – 10 NOVEMBER

Höstsäsongen vid Fyren 2003 kommer man nog alltid att komma ihåg som den hösten när man "bara fångade blåmes". Fastän säsongssumman blev rekordhög (23 981, Mv=12 687), så var det endast ett fåtal arter som nådde medelvärdet. Det var mesarnas år: stjärtmes (138), svartmes (226), blåmes (16 753) och talgoxe (1 564) fångades i stora antal och för alla utom svartmes var det nya säsongerekord. Invasionen av blåmes behandlas för sig nedan. Av de övriga arterna var det bara taltrast, svarthätta, gransångare, trädkrypare och bofink som fångades i antal över medelvärdet (Tabell 4). En rad medel/kortflyttare som gärdsmyg, rödhake och kungsfågel var fåtaligare än normalt. Den senare har ännu inte hämtat sig efter sin nedgång under 2002 (Karlsson m.fl. 2003).

För tropikflyttarna noterades alltså fortsatt

● TABELL 2. HÖGA DAGSSUMMOR UNDER VÅREN

FYREN Högsta dagssummor under våren 2003 (21 mars – 10 juni).

Highest daily totals during spring 2003 (21 March – 10 June).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species	
23 april	718	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	502
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	126
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	41
		Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	11
17 april	186	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	152
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	7
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	7
		Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	6
14 april	173	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	136
		Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	19
24 april	160	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	121
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	19

låga siffror (Tabell 4). Trädpiplärka, härmsångare, trädgårdssångare och lövsångare (näst lägsta någonsin) fångades i jämförelsevis mycket låga antal. Bland undantagen kan nämnas rödstjärt (159, Mv=176) och ärtsångare (77, Mv=72) som ligger närmare medelvärdet.

De högsta dagssummorna kom alla under blåmes-dagarna mellan 28 september och 12 oktober (Tabell 5). Under samma period blev det fyrsiffrigt i fångsten åtta av dagarna.

Bland de mindre vanliga arterna kan nämnas elva mindre hackspettar (högsta sedan 1980),

● TABELL 3. OVANLIGARE RINGMÄRKTA ARTER

OVANLIGARE ARTER ringmärkta vid Falsterbo 2003, samt totala antalet 1980-2003.

Some rare species (at Falsterbo) ringed in 2003 and total number 1980-2003.

Arter <i>Species</i>	Lokaler och datum <i>Sites and dates</i>	Summa 1980-2003 <i>Sum 1980-2003</i>
Glada <i>Milvus milvus</i>	21 aug	1
Ormråk <i>Buteo buteo</i>	3 sep	9
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	Flommen 11 sep	27
Sandlöpare <i>Calidris alba</i>	Nabben 14 sep	7
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	Flommen 30 sep	12
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	Flommen 8 aug	55
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	Nabben 15 och 16 juli	8
Gök <i>Cuculus canorus</i>	Fyren 28 maj och 6 sep	34
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	Fyren 14 april	52
Dubbeltrast <i>Turdus viscivorus</i>	Fyren 13 okt	20
Fältsångare <i>Acrocephalus agricola</i>	Flommen 12 sep	4
Lundsångare <i>Phylloscopus trochiloides</i>	Fyren 28 maj	12
Kungsfågelsångare <i>Phylloscopus proregulus</i>	Fyren 30 okt och 1 nov	15
Tallita <i>Parus montanus</i>	Fyren 12 och 16 okt	5
Nötväcka <i>Sitta europea</i>	Fyren 17 aug och 15 okt	32
Trädgårdsträdskrypare <i>Certhia brachydactyla</i>	Fyren 12 okt	16
Snösiska <i>Carduelis hornemanni</i>	Fyren 12 feb (2)	90
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Fyren 12 okt (2)	37

Rara gäster i näten. Fältsångare...

...kungsfågelsångare...

● TABELL 4. HÖGA OCH LÅGA SÄSONGSSUMMOR UNDER HÖSTEN

FYREN OCH FLOMMEN Exceptionellt höga eller låga säsongssummor för några arter hösten 2003 (Fyren 21 juli – 10 november samt Flommen 21 juli – 30 september). Siffror från Flommen anges med ett ^F efter artnamnet, och endast arter med hela flyttningsperioden inom fångstperioden har valts. Se även Appendix.

Some species showing exceptionally high or low seasonal totals in autumn 2003 (Lighthouse Garden 21 July – 10 November, Flommen Reeds 21 July – 30 September). Figures from Flommen are indicated by the ^F after the species, and only species whose migration period is within the trapping season were selected. See also Appendix.

Höga säsongssummor/ High seasonal totals	2003	1983-92
Mindre hackspett <i>Dendrocopos minor</i>	11	2
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	212	187
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	238	110
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	11	6
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	145	21
Svartmes <i>Parus ater</i>	226	118
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	16753	3309
Talgoxe <i>Parus major</i>	1569	594
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	33	18
Låga säsongssummor/ Low seasonal totals		
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	33	162
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	281	452
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	1483	2050
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> ^F	371	551
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i> ^F	1266	2162
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	22	45
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	79	210
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	438	1259
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	468	1851
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	27	78
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	53	126
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	10	23

...trädgårdsträdskrypare...

...och tallita. Alla foton: P-G Bentz

två brandkronade kungsfåglar, elva mindre flugsnappare (Mv=6) och en rosenfink. Andra ovanligare arter redovisas i Tabell 3.

FLOMMEN 21 JULI – 30 SEPTEMBER

Säsongssumman för ringmärkningen i vassarna i Flommen blev 2747 fåglar av 47 arter. Medeltalet 1983-1992 är 4856.

Det är den tredje lägsta summan sedan 1980, endast överträffad av 1991 (2646) och 1997 (2007). Säsongen kännetecknades av genomgående låga summor beroende på att alla tre *Acrocephalus*-arterna var fåtaligare än normalt: rörsångare (1266, Mv=2162), sävsångare (371, Mv=551) och kärrsångare (72, Mv=110, Tabell 4). Andra vassararter som brukar fångas i lite större antal är ladusvala (97, Mv=157),

buskskvätta (44, Mv=57) och sävsparv (122, Mv=276).

Relativt många egna kontroller (dvs fåglar ringmärkta på platsen tidigare år) gjordes men få lokala ungfåglar fångades. Indikationer på en dålig häckningssäsong inom stora delar av rekryteringsområdet var dels de låga fångst-siffrorna samt att ovanligt få främmande kontroller gjordes. Ett dåligt växtår för vassen kan i viss mån också ha påverkat fångsten i negativ riktning. Däremot var vassen rik på bladlöss, vilket förr i tiden betydde att man under en bra dag kunde fånga 100-tals lövsångare på lokalen. Årets säsongssumma blev 97 lövsångare och den högsta dagssumman 19 ex (Tabell 6). Femton pungmesar ringmärktes och minst tre par skägges häckade i vassen vilket gav 32

● TABELL 5. HÖGA DAGSSUMMOR VID FYREN UNDER HÖSTEN

FYREN Högsta dagssummor under hösten 2003 (21 juli – 10 november).

Highest daily totals during autumn 2003 (Lighthouse Garden 21 July – 10 November).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species	
28 sep	2277	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1954
		Talgoxe <i>Parus major</i>	98
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	65
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	48
1 okt	2006	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1583
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	90
		Talgoxe <i>Parus major</i>	85
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	75
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	49
8 okt	1947	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1623
		Talgoxe <i>Parus major</i>	158
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	42
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	17
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	17
12 okt	1926	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1599
		Talgoxe <i>Parus major</i>	239
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	16
		Svartmes <i>Parus ater</i>	13
		Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	13
30 sep	1730	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1378
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	162
		Talgoxe <i>Parus major</i>	82
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	28
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	22

ringmärkta. Andra ovanligare arter redovisas i Tabell 3.

...OCH SÅ VAR DET BLÅMESARNA

Blåmesinvasioner har vi upplevt många under årens lopp men denna hösten överträffade alla såväl upplevda som förväntade mängder. Vi var visserligen förberedda på invasion då det enligt rapporter varit en bra häckningssäsong samtidigt som bokollontillgången var usel inför hösten.

Redan 12 september hördes blåmesflockar i fyrträdgården och de första fångades. Under den kommande veckan steg dagssummorna till mellan 50 och 200 per dag och 20 september blev 421 "blå" ringmärkta (Figur 1a). Samtidigt noterades de första utsträckande flockarna vid Nabben (Figur 1b). Eftersom blåmesinvasioner "normalt" når Falsterbo omkring 23 september stod det snart klart att det var bara "förtrupperna" som hade anlänt. Under sista septemberveckan steg fångstsiffrorna för varje dag som vädret var lämpligt. Den 28 kom den (första) stora urladdningen med nästan 2 000 ringmärkta och drygt 30 000 utsträckande blåmesar. I början

av oktober fortsatte de höga fångstsiffrorna bl.a med fyra dagar i rad med över 1 000 ringmärkta. Sträcket var inte riktigt lika intensivt som 28 september men goda dagsiffror på mellan 5 000 och 8 000 blåmesar uppnåddes vid flera tillfällen. Mellan 17 september och 8 oktober fångades blåmes i tresiffriga antal eller mer alla dagar utom fyra... "Slutsputten" kom 12 oktober då en ny sträcktopp med 1 600 ringmärkta och 9 300 utsträckande noterades. Därefter avtog intensiteten och siffrorna sjönk. Efter 15 oktober uppnåddes tresiffriga dagssummor bara vid två tillfällen vad gäller ringmärkningen och en dag sträckte mer än 500 blåmesar ut.

Totalsumman blev till slut 16 753 ringmärkta blåmesar och är naturligtvis den högsta säsongssumma som någonsin uppnåtts för en enskild art. Den tidigare högstanoteringen innehades också av blåmes (11 829 hösten 1996). Även dagssumman för 28 september då 1 954 exemplar är ny högstanotering för blåmes, men inte för en enskild art eftersom 2264 kungsfåglar ringmärktes 17 oktober 2001.

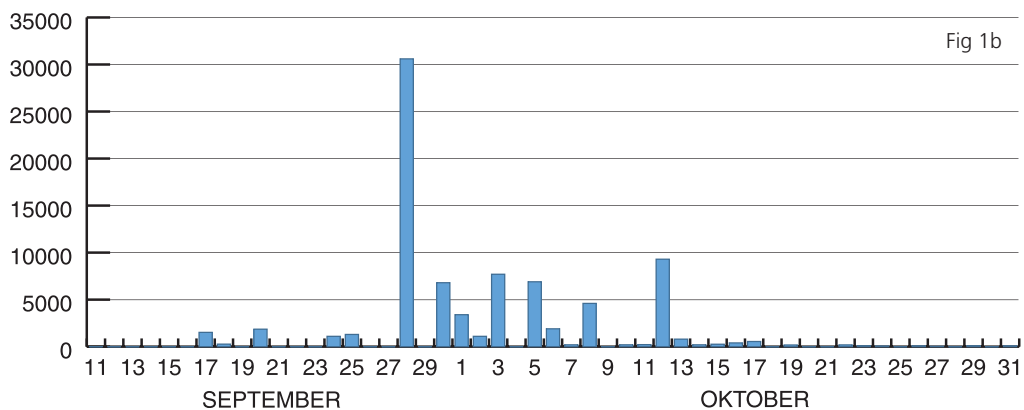
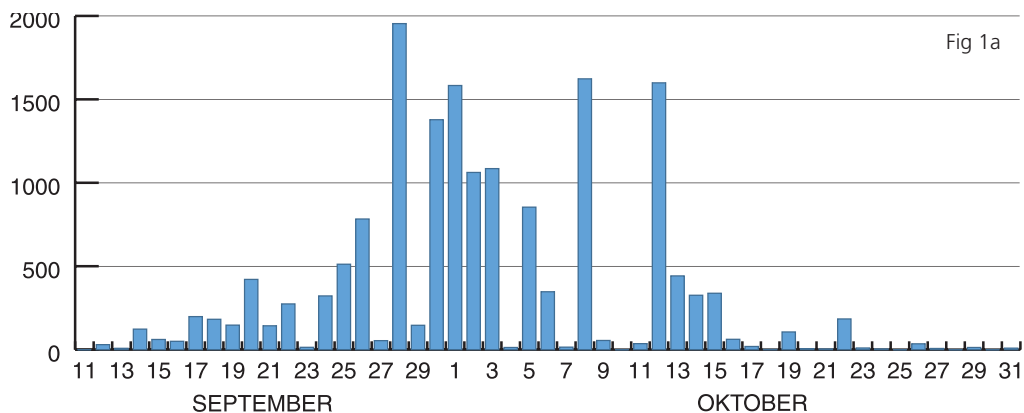
Av alla dessa 16 753 ringmärkta blåmesar har

● TABELL 6. HÖGA DAGSSUMMOR PÅ FLOMMEN UNDER HÖSTEN

FLOMMEN Högsta dagssummor under hösten 2003 (21 juli – 30 september).

Highest daily totals during autumn 2003 (Flommen Reeds 21 July – 30 September).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species	
29 sep	145	Sävspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	34
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	18
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	14
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	14
		Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	13
		Järnspurv <i>Prunella modularis</i>	13
		Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	10
25 sep	134	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	113
		Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	9
28 sep	133	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	67
		Sävspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	20
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	16
11 sep	130	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	81
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	39
13 aug	116	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	63
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	28
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	19

FIGUR 1. Antal ringmärkta (1a) resp. sträckande (1b) blåmesar per dag vid Falsterbo 11 september – 31 oktober 2003.

Number of ringed (1a) and migrating (1b) Blue Tits per day at Falsterbo 11th September - 31st October 2003.

TIO återfunnits. Flera av dessa återfanns norrut, bl.a. vid Hönö, Bohuslän efter 30 dagar och Tåkern efter 57 dagar senare. Däremot återfanns en i Schleswig-Holstein i februari och en (märkt 15 september) i Holland efter bara 29 dagar och 478 km (Figur 2a). Det får anses mycket långt för "våra" blåmesar.

Av de 39 främmande kontrollerna var 29 märkta i Skåne. De andra var märkta på olika håll i Götaland och en var märkt i Uppland (Figur 2b).

ÖVRIG MÄRKNING

I denna kategori ingår fångst av flygga fåglar

utanför det standardiserade programmet. Förutom fångsten av huvudsakligen kentsk tärna och rödbena på Nabben (med "bifångst", Tabell 7) kan nämnas 235 gråsiskor och två snösiskor som ringmärktes i februari. Nästan alla gråsiskorna var av den nordliga rasen. En glada och fyra ormvråkar som fångats i kråkfälla ringmärktes också. Märkningen av boungar blev en överraskning när tornfalksparet på fyren visade sig ha sju ungar!

ÅTERFYND OCH KONTROLLER

Under perioden april 2003 till april 2004 har 75 återfynd av 28 arter rapporterats. Antalet kontrol-

ler av främmande ringar var 71 av 12 arter, varav 13 var märkta utomlands. De vanligaste arterna bland återfynden var kentsk tärna (14), rörsångare (10) och blåmes (9). Bland de främmande kontrollerna var blåmes (39), rörsångare (8), pungmes och kentsk tärna (7 vardera) vanligast. Dessutom kontrollerades 103 av våra egna märkningar (efter minst 3 månader) av 17 arter. De talrikaste var rörsångare (43) och blåmes (18).

Nedan kommenteras några av dessa fynd artvis.

Knölsvan: En danskmärkt gammal fågel fångades nära fyren som 10k+.

Rödbena ssp robusta: En fågel ringmärkt i september återfanns i januari död i Esbjerg havn.

Gluttsnäppa: En fågel som på 51 dagar flög till Rhone-dalen (130 mil) blev skjuten.

Kentsk tärna: av 14 rapporterade är 12 avlästa eller fångade på Hirsholmene, Jylland, Danmark och en från vardera Holland och Belgien. Av sju främmande kontroller var fyra märkta på Fyn och en på Hirsholmene. De övriga var från kolonin på Rügen.

Ladusvala: en fågel märkt som 1k 24/9 2002 återfanns död i Transvaal, Sydafrika, i oktober 2003, 9229 km från Falsterbo! Detta är vårt sydligaste och mest fjärran återfynd någonsin.

● TABELL 7. NABBENMÄRKNING

Fåglar ringmärkta på Nabben år 2003.

Birds ringed at Nabben 2003.

Art <i>Species</i>	Antal <i>Number</i>
Kricka <i>Anas crecca</i>	1
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	2
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	1
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	1
Sandlöpare <i>Calidris alba</i>	1
Kärnsnäppa <i>Calidris alpina</i>	29
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	15
Gluttsnäppa <i>Tringa nebularia</i>	1
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	1
Kentsk tärna <i>Sterna sandvicensis</i>	45
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	4
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	2
Summa Total	103
Arter Species	12

FIGUR 2A. Återfynd av blåmesar ringmärkta i Falsterbo hösten 2003. *Recoveries of Blue Tits ringed at Falsterbo, autumn 2003.*

FIG 2B. Märkplatser för blåmesar kontrollerade i Falsterbo, hösten 2003. *Origin of Blue Tits controlled at Falsterbo, autumn 2003.*

Invasionsarter hösten 2003. Från övre vänstra hörnet och medsols: blåmes *Parus caeruleus*, mindre hackspett *Dendrocopos minor*, talgoxe *Parus major* och svartmes *Parus ater*. Foto: John Larsen (mindre hackspett) och Jens B Bruun (övriga)

Trädkryparen *Certhia familiaris* hade ett bättre år än vanligt vilket återspeglades i antalet ringmärkta fåglar.
Foto: Jens B Bruun

Gulärla: en fågel märkt som 1k 25/8-02 återfanns död i Burkina Faso 42 dagar och 4874 km senare.

Härmsångare: En ungfågel från Falsterbo kontrollerades i Bingsmarken. Den var alltså på sitt femte kalenderår.

Talgoxe: en återfanns i Holland efter 72 dagar, annars återfanns de flesta i sydvästra Skåne.

Nötskrika: en 1k fågel märkt oktober 1994 hade flugit på en ruta på festplatsen Lyktan i Vilshult, Blekinge maj 2003 (11k). Den kanske var på lyset...

Pungmes: Sju fåglar kontrollerades vilka var märkta i Svedala, Rinkaby, Barsebäck (3), Lödösnäs och Norrköping.

REFERENSER:

- Karlsson, L., Ehnбом, S., Persson, K. & Walinder, G. 2002. Changes in numbers of migrating birds at Falsterbo, south Sweden, during 1980-99 as reflected through ringing totals. *Ornis Svecica* 12: 113-138.
- Ehnбом, S., Karlsson, L., Walinder, G. & Olsson, P. 2003. Ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation 2003 (Ringing at Falsterbo Bird Observatory 2003). I: SkOF 2003. Fåglar i Skåne 2002. Halmstad.

SUMMARY

Daily trapping and ringing of migrants (mainly passerines) was carried out at Falsterbo (55.23 N, 12.50 E), southern Sweden, during spring and autumn of 2003. Annual and seasonal totals of all species are shown in Appendix along with averages for the standardized trapping. The annual total was 30 187 birds of 96 species, the fourth highest since 1980.

About 97% of the birds were trapped within the standardized scheme. The most numerous species were Blue Tit (17 101), European Robin (837), Great Tit (1760) and Eurasian Reed Warbler (1292). The number of Blue Tits is the highest ever (former record: 12 112, 1996), and they dominated the trapping completely during the latter part of the autumn. The trapping of Sandwich Terns and Redshanks continued in a smaller scale this year.

This report contains some short comments on the ringing in 2003, on recent recoveries and on the irruption of Blue Tits. Unless stated otherwise, expressions like "normal", "average", "mean index", "Av" etc. in the text refer to averages 1983-92. Rare species ringed in 2003 are listed in Table 3.

Lighthouse Garden 21 March – 10 June

The grand total in spring was 2668 birds of 46

Tornfalkarna *Falco tinnunculus* på fyren hade ett fint år. Foto: P-G Bentz

species (average 4304). Most numerous was European Robin (1306), Willow Warbler (407), Hedge Accentor (175) and Common Chiffchaff (104). Except for Willow Warbler these are the species that show positive numbers (Table 1). The total for Common Chiffchaff is the highest ever. The numbers for the tropical migrants are continuously low, with the lowest numbers ever for Tree Pipit, Common Redstart, Lesser Whitethroat, Common Whitethroat, Garden Warbler, Pied Flycatcher and Red-backed Shrike. Also Willow Warbler was caught in very low numbers.

The highest daily totals were obtained 14, 17 and 23-24 April (Table 2). During these days 1237 birds were ringed, equivalent to 46% of the seasonal total.

Lighthouse Garden 21 July – 10 November

This autumn season at the Lighthouse will always be remembered as the autumn when “only Blue Tits were caught”. Even if the seasonal total was the highest ever (23 981, average 12 687), only a few species reached their normal numbers. The tits dominated: Long-tailed Tit (138), Coal Tit (226), Blue Tit

(16 753) and Great Tit (1564) were ringed in great numbers, all autumn records except for the Coal Tit. The irruption of Blue Tits is described below. Only a few more species were caught in numbers above average: Song Thrush, Blackcap, Common Chiffchaff, Common Treecreeper and Chaffinch (Table 4).

The captures of tropical migrants continued in low numbers: Tree Pipit, Icterine Warbler, Garden Warbler and Willow Warbler (lowest ever). Exceptions were Common Redstart (159, average 176) and Lesser Whitethroat (77, average 72), which were closer to normal.

The highest daily totals were all recorded during the Blue Tit period between 28 September and 12 October (Table 5). Among the less common species eleven Lesser Spotted Woodpecker (highest since 1980), two Firecrests, eleven Red-breasted Flycatchers (average 6) and one Common Rosefinch were ringed.

Flommen (reedbed) 21 July – 30 September

The seasonal total was 2747 birds of 47 species, which is well below average (4856). All three Acrocephalus-species were caught in numbers below av-

Granlus – kungsfågel *Regulus regulus*. Arten hade ännu ett år med låga siffror. Foto: P-G Bentz

erage: Common Reed Warbler (1266, $Av=2162$), Sedge Warbler (371, $Av=551$) and Marsh Warbler (72, $Av=110$, Table 4). Other species usually ringed in higher numbers were Swallow (97, $Av=157$) and Reed Bunting (122, $Av=276$). The low numbers and few recoveries from birds ringed elsewhere were indicating a bad breeding season. The seasonal total for Willow Warblers was 97 birds, which used to be a good daily total 20 years ago! (Table 6).

The irruption of Blue Tits! or Where have all the Blue Tits gone?

Irruptions of Blue Tits can be predicted after a good breeding season and a non-existent beech mast crop. But this was more than anyone had expected!

Already on the 12 September the first flocks of Blue Tits were observed and a few were caught. During the following week the numbers increased and 20 September 421 were ringed (Figure 1a). "Normally" Blue Tit irruptions start around 23 September, so this was earlier than normal. During the last week of September the numbers increased and on the 28 the big wave came: almost 2000

ringed and over 30 000 migrating at Nabben! (Figure 1b). They continued in the beginning of October with four days with more than 1000 ringed. The migration was less intense than 28 September but good daily totals between 5000 and 8000 Blue Tits were recorded several days. "The finish" came on 12 October when 1600 were ringed and 9300 migrated, and after that the numbers decreased. After the 15th only a few more good days were recorded. The total summed up to 16 753 ringed Blue Tits and it is of course the highest ever recorded for a single species. The former seasonal record was also Blue Tits (11 289 autumn 1996). The daily total, 1954, on 28 September is also a new record for Blue Tits, but not for a single species since 2264 Goldcrests were ringed 17 October 2001.

The recoveries of Blue Tits ringed at Falsterbo and the origin of already ringed ones are shown in Figures 2a and 2b, respectively.

Non-standardized ringing

The projects on Sandwich Terns and Common Redshanks continued, but in a smaller scale this year. The numbers are shown in Table 7.

Recoveries

Between April 2003 and April 2004, 75 recoveries of 28 species were reported and 71 birds ringed elsewhere (13 foreign) of 12 species were controlled at Falsterbo. Additionally, 103 recaptures of 17 species were made of birds ringed at Falsterbo more than three months earlier.

The most exciting recovery was a Swallow ringed at Flommen in September 2002, which was found dead at Transvaal, South Africa in October 2003, 9229 kilometers away! This is our southernmost recovery ever. Also, a Yellow Wagtail ringed at Flommen 25 October 2002 was found dead in Burkina Faso 42 days and 4 874 kilometers away.

SOPHIE EHNBOM, LENNART KARLSSON
OCH GÖRAN WALINDER
Falsterbo Fågelstation, Fyren,
239 40 Falsterbo

I Flommen blir pojkar män! Personalen i Flommen hösten 2003. Från vänster: Björn Malmhagen, Kaj Svahn, Måns Karlsson och Göran Walinder.

Personalen på Falsterbo Fågelstation i oktober 2003. Bakre raden (från vänster): Sophie Ehnborn, Lennart Karlsson, Göran Walinder och Louis Hansen. Mellersta raden: Maja Karlsson, Ute Bradter, Anna Nilsson, Per Andell, Måns Karlsson och P-G Bentz. Främre raden: Mette Karlsson, Milla Karlsson, Karin Persson och Göran Andersson. Foto: P-G Bentz

● APPENDIX

Antal ringmärkta fåglar vid Falsterbo 2002 fördelade på kategorier (standard- resp. övrig fångst) och lokaler. Mv = tioårsmedelvärdet 1983-1992.

Numbers of ringed birds at Falsterbo 2002 divided into categories (standard trapping and others) and sites. Mv = ten-year average 1983-92.

	Standardiserad fångst Standardized trapping						Övrigt Others	Totalt Grand total
	Fyren Lighthouse 21.3–10.6	Fyren Lighthouse 21.7–10.11	Flommen Reed bed 21.7–30.9	Flygg Full grown	Pull Nest- lings			
	2003 Mv/Av	2003 Mv/Av	2003 Mv/Av	2003	2003			-03
KRICKA <i>Anas crecca</i>	-	-	-	-	1	-	-	1
EJDER <i>Somateria mollissima</i>	-	-	-	-	2	-	-	2
GLADA <i>Milvus milvus</i>	-	-	-	-	1	-	-	1
SPARVHÖK <i>Accipiter nisus</i>	-	1	31	31	1	1	-	32
ORMVRÅK <i>Buteo buteo</i>	-	-	-	-	-	4	-	4
TORNFALK <i>Falco tinnunculus</i>	-	-	-	-	-	-	7	7
VATTENRALL <i>Rallus aquaticus</i>	-	0	-	0	1	1	-	1
STÖRRE STRANDPIPARE <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	-	-	1	-	1
KUSTSNÄPPA <i>Calidris canutus</i>	-	-	-	-	-	1	-	1
SANDLÖPARE <i>Calidris alba</i>	-	-	-	-	-	1	-	1
KÄRRSNÄPPA <i>Calidris alpina</i>	-	-	-	-	-	29	-	29
DVÄRGBECKASIN <i>Limnocyptes minimus</i>	-	0	-	0	1	0	-	1
ENKELBECKASIN <i>Gallinago gallinago</i>	-	0	-	0	1	2	-	1
RÖDBENA <i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	-	15	-	15
GLUTTSNÄPPA <i>Tringa nebularia</i>	-	-	-	-	-	1	-	1
SKOGSSNÄPPA <i>Tringa ochropus</i>	-	0	-	0	2	0	-	2
DRILLSNÄPPA <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	-	-	-	1	-	1
KENTSK TÄRNA <i>Sterna sandvicensis</i>	-	-	-	-	-	45	-	45
FISKTÄRNA <i>Sterna hirundo</i>	-	-	-	-	-	4	-	4
SILVERTÄRNA <i>Sterna paradisaea</i>	-	-	-	-	-	2	-	2
GÖK <i>Cuculus canorus</i>	1	1	1	1	-	0	-	2
SPILLKRÅKA <i>Dryocopus martius</i>	1	0	-	4	-	0	-	1
STÖRRE HACKSPETT <i>Dendrocopos major</i>	-	0	8	7	-	0	1	9
MINDRE HACKSPETT <i>Dendrocopos minor</i>	-	0	11	2	-	0	-	11
BACKSVALA <i>Riparia riparia</i>	-	0	-	4	10	54	-	10
LADUSVALA <i>Hirundo rustica</i>	-	2	7	97	157	-	-	97
HUSSVALA <i>Delichon urbica</i>	1	1	1	5	-	7	-	2
TRÄDPIPLÄRKA <i>Anthus trivialis</i>	1	17	33	162	11	25	-	45
ÄNGSPIPLÄRKA <i>Anthus pratensis</i>	-	1	2	11	1	2	-	3
GULÄRLA <i>Motacilla flava</i>	-	0	-	7	31	51	-	31
SÄDESÄRLA <i>Motacilla alba</i>	8	11	2	31	9	17	-	19
GÄRDSMYG <i>Troglodytes troglodytes</i>	63	55	281	452	34	24	3	381
JÄRNSPARV <i>Prunella modularis</i>	175	180	128	248	26	69	-	329
RÖDHAKE <i>Erithacus rubecula</i>	1306	979	1483	2050	47	61	1	2837
NÄKTERGAL <i>Luscinia luscinia</i>	4	20	4	7	-	0	-	8
BLÅHAKE <i>Luscinia svecica</i>	1	5	-	0	-	2	-	1
SVART RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus ochruros</i>	6	10	6	5	-	0	-	12
RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	22	99	159	176	3	7	-	189
BUSKSKVÄTTA <i>Saxicola rubetra</i>	-	8	3	14	44	57	-	47
STENSKVÄTTA <i>Oenanthe oenanthe</i>	-	4	3	12	2	8	-	5
KOLTRAST <i>Turdus merula</i>	60	61	40	38	-	0	5	113
BJÖRKTRAST <i>Turdus pilaris</i>	7	2	1	5	-	0	-	8
TALTRAST <i>Turdus philomelos</i>	33	63	212	187	2	2	2	249
RÖDNINGETRAST <i>Turdus iliacus</i>	12	9	20	26	-	0	-	32
DUBBELTRAST <i>Turdus viscivorus</i>	-	0	1	0	-	0	-	1
GRÄSHOPPSÄNGARE <i>Locustella naevia</i>	-	1	1	2	3	3	-	4

● APPENDIX FORTS.

	Fyren Lighthouse 21.3–10.6		Fyren Lighthouse 21.7–10.11		Flommen Reed bed 21.7–30.9		Flygg Full grown		Övrigt Others	Pull Nest- lings	Totalt Grand total
	2003 Mv/Av		2003 Mv/Av		2003 Mv/Av		2003	2003			-03
SÄVSÅNGARE <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	2	-	1	371	551	-	-	-	-	371
FÄLTSÅNGARE <i>Acrocephalus agricola</i>	-	0	-	0	1	0	-	-	-	-	1
KÄRRSÅNGARE <i>Acrocephalus palustris</i>	19	15	2	4	72	110	-	-	-	-	93
RÖRSÅNGARE <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	9	31	17	20	1266	2162	-	-	-	-	1292
HÄRMSÅNGARE <i>Hippolais icterina</i>	31	38	22	45	1	4	1	-	-	-	55
ÅRTSÅNGARE <i>Sylvia curruca</i>	69	120	77	72	7	5	3	-	-	-	156
TÖRNSÅNGARE <i>Sylvia communis</i>	29	72	25	37	39	34	-	-	-	-	93
TRÄDGÅRDSSÅNGARE <i>Sylvia borin</i>	19	71	79	210	3	4	1	-	-	-	102
SVARTHÄTTA <i>Sylvia atricapilla</i>	24	64	99	93	4	2	-	-	-	-	127
LUNDSÅNGARE <i>Phylloscopus trochiloides</i>	1	0	-	0	-	0	-	-	-	-	1
KUNGSFÅGELSÅNG. <i>Phylloscopus proregulus</i>	-	0	2	0	-	0	-	-	-	-	2
GRÖNSÅNGARE <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1	6	11	19	-	0	-	-	-	-	12
GRANSÅNGARE <i>Phylloscopus collybita</i>	104	53	238	110	28	9	-	-	-	-	370
LÖVSÅNGARE <i>Phylloscopus trochilus</i>	407	1554	438	1259	97	954	2	-	-	-	944
KUNGSFÅGEL <i>Regulus regulus</i>	20	185	468	1851	3	10	-	-	-	-	491
BRANDKR. KUNGSFÅGEL <i>Regulus ignicapillus</i>	4	2	2	1	-	0	-	-	-	-	6
GRÅ FLUGSNAPPARE <i>Muscicapa striata</i>	8	20	27	78	1	2	-	-	-	-	36
MINDRE FLUGSNAPPARE <i>Ficedula parva</i>	3	4	11	6	-	0	-	-	-	-	14
SVARTVIT FLUGSNAPPARE <i>Ficedula hypoleuca</i>	2	49	53	126	1	3	-	-	-	-	56
SKÅGGMES <i>Panurus biarmicus</i>	-	0	2	0	32	0	-	-	-	-	34
STJÄRTMES <i>Aegithalos caudatus</i>	-	2	145	21	-	0	-	-	-	-	145
TALLTITA <i>Parus montanus</i>	-	0	2	0	-	0	-	-	-	-	2
SVARTMES <i>Parus ater</i>	-	1	226	118	2	0	5	-	-	-	233
BLÅMES <i>Parus caeruleus</i>	10	12	16753	3309	247	69	38	53	-	-	17101
TALGOXE <i>Parus major</i>	29	36	1569	594	11	2	19	132	-	-	1760
NÖTVÄCKA <i>Sitta europaea</i>	-	0	2	0	-	0	-	-	-	-	2
TRÅDKRYPARE <i>Certhia familiaris</i>	-	2	33	18	-	0	-	-	-	-	33
TRÄDG. TRÅDKRYPARE <i>Certhia brachydactyla</i>	-	1	1	0	-	0	-	-	-	-	1
PUNGMES <i>Remiz pendulinus</i>	-	0	-	0	15	24	-	-	-	-	15
TÖRNSKATA <i>Lanius collurio</i>	4	27	10	23	7	8	-	-	-	-	21
VARFÅGEL <i>Lanius excubitor</i>	-	0	1	1	-	0	-	-	-	-	1
NÖTSKRIKA <i>Garrulus glandarius</i>	-	0	1	2	-	0	-	-	-	-	1
SKATA <i>Pica pica</i>	-	0	3	3	-	0	-	-	-	-	3
NÖTKRÅKA <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	0	2	6	-	0	-	-	-	-	2
STARE <i>Sturnus vulgaris</i>	12	19	16	21	8	2	2	73	-	-	111
PILFINK <i>Passer montanus</i>	-	1	36	104	1	0	-	-	-	-	37
BOFINK <i>Fringilla coelebs</i>	71	144	264	144	6	1	4	-	-	-	345
BERGFINK <i>Fringilla montifringilla</i>	4	7	56	34	2	1	6	-	-	-	68
GRÖNFINK <i>Carduelis chloris</i>	30	32	54	101	1	2	12	-	-	-	97
STEGLITS <i>Carduelis carduelis</i>	4	2	-	2	-	0	-	-	-	-	4
GRÖNSISKA <i>Carduelis spinus</i>	2	147	691	548	72	45	63	-	-	-	828
HÄMPLING <i>Carduelis cannabina</i>	31	16	-	10	-	0	-	-	-	-	31
GRÅSISKA <i>Carduelis flammea</i>	4	2	38	22	1	0	235	-	-	-	278
SNÖSISKA <i>Carduelis hornemanni</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
MINDRE KÖRSNÄBB <i>Loxia curvirostra</i>	-	0	3	4	-	1	-	-	-	-	3
ROSENFINK <i>Carpodacus erythrinus</i>	9	2	1	1	-	1	-	-	-	-	10
DOMHERRE <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	-	8	53	54	-	0	-	-	-	-	53
STENKNÄCK <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	1	2	0	-	0	-	-	-	-	2
GULSPARV <i>Emberiza citrinella</i>	2	5	5	70	-	0	-	-	-	-	7
SÄVSPARV <i>Emberiza schoeniclus</i>	5	16	10	28	122	276	-	-	-	-	137
SUMMA Total	2668	4304	23981	12687	2747	4856	513	278			30187
Antal arter Species	46		65		47		33	6			96